

Нил сатҳини ўлчовчи қурилма

09:00 / 04.04.2022 2822

«Бу – нилометр, яъни Нил сатҳини ўлчовчи қурилма. Бу мусулмонларнинг Мисрдаги энг қадимий иншоотларидан биридир. Унинг ёрдамида Нил дарёсидаги сувнинг сатҳи ўлчанган. Нил дарёсида ҳар йили тошқин бўлиб, у пайтда сув мана шу туйнукдан кирган. Ҳозир биз турган жой сув билан тўлган. Мана бу устунга чизиқлар чизилган. Ўлчов бирлиги – газ, бир тирсак. Устунга ҳар бир газ баландликка чизиқлар ўйиб қўйилган. Бу ерда ҳар йилги, ҳар кунги сувнинг сатҳи белгилаб борилган. Ҳар йилги маълумотлар ўтган йил ва ундан олдинги кўрсаткичлар билан солиштириб борилган. Агар сувнинг сатҳи юқори бўлса, демак далалар яхши суғорилади, ҳосил юқори бўлади, савдо яхши бўлади, даромад катта бўлади, одамлар солиқ тўлашади – ҳеч қандай муаммо бўлмайди».

Доктор Ториқ Суалим

Америкадаги Қоҳира университети

Ислом давлати мутасаддилари Нил дарёсининг сатҳини кузатиб бориб, бу йилги кутилаётган ҳосилни чамалаб, олинадиган солиқнинг миқдорини белгилашар эди, чунки мусулмонларнинг мақсади талончилик эмас эди. Уларнинг мақсади узоқ йиллар турадиган салтанат барпо этиш, Мисрни эса унинг тожидаги олмослардан бирига айлантириш эди.

Асосан кўчманчи қабилалардан иборат бўлган мусулмон армияси энди бир жойда қўним топиб, мамлакатда доимий қароргоҳ ташкил қилиши лозим эди. Улар илк ғалаба қозонган жойдан бир неча юз метр нарида археологлар мусулмонларнинг Мисрдаги дастлабки қароргоҳининг қолдиқларини топишди.

«Олам ва одам, дин ва илм» китоби асосида тайёрланди.